

EVROPA A SVĚT VE 30. LETECH

Rok 1938 – konec Československa

učebnice str. 36 a 37

SOS (Stráž obrany státu) byl speciální bezpečnostní sbor, který v letech 1936–1939 chránil československé hranice.

Osel a stín

Co podle tebe představuje nebo má představovat znak na plakátu?

Sv. Václav, patron českých zemí

Co symbolizuje sv. Václav ve zbroji?

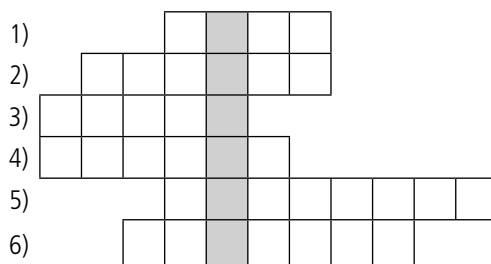
Vyhledej v jiných zdrojích příklady dalších patronů českých zemí:

.....
.....
.....
.....
.....

1 Oprav následující text tak, aby odpovídal pravdě:
Útoky proti republice vyvrcholily po odtržení Rakouska od Německa. Sudetští Němci předložili v dubnu tzv. liberecké požadavky, v nichž požadovali zákaz svobodného hlásání rasi-smu a nacismu.

.....
.....
.....

2 Vylušti doplňovačku a vysvětli tajenku:

- 1) výrobce obuvi na Zlínsku
- 2) vůdce slovenských nacionalistů
- 3) druhý československý prezident
- 4) poslední rakouský císař a český král
- 5) nezávislý britský pozorovatel vyslaný do ČSR v roce 1938
- 6) první československý prezident

.....

3 Uvedené události seřaď chronologicky:

- 1) smrt T. G. Masaryka, 2) začátek španělské občanské války, 3) nástup A. Hitlera k moci, 4) mostecká stávka

.....

4 Jak se jmenují herci na obrázku?

.....

Ve kterém divadle se oba herci proslavili?

.....

Najdi názvy dalších divadelních her s protiválečnou tematikou:

.....

5 Zvoní, zvoní zrady zvon, zrady zvon
 Čí ruce ho rozhoupaly
 Francie sladká, hrdý Albion
 a my jsme je milovali (...)

(František Halas, Zpěv úzkosti)

Která událost básníka inspirovala?

.....

Který stát se skrývá pod pojmenováním hrdý „Albion“?

.....

6 Chci si poznamenat:

ČSR V OBDOBÍ 2. SVĚTOVÉ VÁLKY

Protektorát Čechy a Morava 1942–1944

učebnice str. 76 a 77

Arnošt Lustig
(1926–2011)

Helga Hošková-Weissová
[hošková-vajsová]
(*1929)

Petr Ginz
[ginc]
(1928–1944)

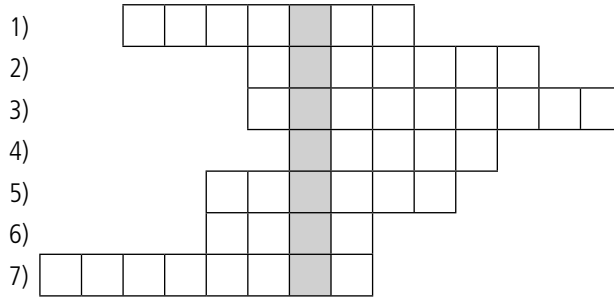
Pavel Haas
[hás]
(1899–1944)

Hans Krása
(1899–1944)

Zjistí, čím byly významné výše uvedené osobnosti a jaký byl jejich osud.

1 Doplň text:
Po nástupu do úřadu zastupujícího nastolil Reinhard
v protektorátu stanné Současně začalo konečné řešení otázky.

2 Vylušti doplňovačku a vysvětli tajenku:

- 1) koncentrační tábor v Polsku
- 2) zastupující říšský protektor v letech 1941–1942
- 3) zástupce německé moci v protektorátu
- 4) popravený předseda protektorátní vlády
- 5) část Prahy, kde se dnes nachází letiště
- 6) jihomoravské město
- 7) popravčí nástroj z Francie

3 Příjezd do Chełmna:

Viděli jsme, že kolem zámku je vysoký dřevěný plot, tak vysoký, že nebylo vidět na dvůr. Esesáci udělali špalír, jen jsme na dvoře zahlédli velkou hromadu věcí, a hnali nás do sklepa. Nejdřív se celý den nic nedělo, seděli jsme nečinně v tom sklepě. Nic tam nebylo, v rohu kýbl na potřebu a po zdech nápisy. Jeden: „... kdo sem vejde, živý se ven nedostane...“. Bylo tam jedno malé okénko zakryté prkny, takže jsme mohli jen poslouchat, co se venku děje. V osm ráno přijel nákladák, slyšel jsem hlas jednoho Němce, jak říkal: „... klid, pojedete na práci na východ, ale nejdřív se musíte vykoupat a dostanete nové šaty...“. Pak bylo slyšet bosé nohy, ti lidé někam běželi, dveře od auta se zavřely, pak ten strašný křik a nářek, trvalo to asi deset minut. Pak auto odjelo. Zavolali nás nahoru, museli jsme roztřídit šatstvo a boty. Potom nás hnali zase do sklepa. Večer se vrátila skupina z lesa a vyprávěli, že házel mrtvé z velkého černého auta do obrovských jam, v tom autě je prý udusili výfukem.

Michal Podchlebník, uprchlý polský vězeň z lesního komanda v Chełmnu (úryvek z výpovědi po válce u soudu)

Jaké musely být pocity muže, který toto prožil?
Jak se nacisté chovali k mrtvým?

4 Co podle tebe znázorňuje obrázek?

.....

.....

.....

.....

.....

5 Chci si poznamenat:

Naskenuj QR kód nebo zadej 720 034
a procvičuj si více na www.skolasnahledemcz.

ČSR V OBDOBÍ 2. SVĚTOVÉ VÁLKY

Protektorát Čechy a Morava 1942–1944

učebnice str. 78 a 79

1 Doplň text:
27. 5. provedli parašutisté Jan a Jozef atentát na zastupujícího říšského protektora Reinharda Období teroru po atentátu označujeme jako Pomstou nacistů bylo vypálení obcí u Kladna a u Chrudimi. Místem posledního odporu československých parašutistů se stal kostel a v Praze.

2 Vyznač na mapě Lidice, Ležáky a Panenské Břežany:

Dolní zámek v Panenských Břežanech, sídlo Reinharda Heydricha

Zjisti, kdo je autorem povídky Vyšší princip, kdy a kde se její děj odehrává.

Do příprav atentátu na zastupujícího říšského protektora se zapojil také parašutista Josef Valčík (1914–1942). Janu Kubišovi a Jozefu Gabčíkovi pomáhal s nalezením vhodného místa k útoku na Reinharda Heydricha.

3

100.000 Kronen	100.000 korun
Belohnung!	odměny!
Wer kennt diesen Mann und wo hält er sich auf?	Kdo zná tohoto muže a kde se zdržuje?
Der Abgebildete heißt Miroslav Valčík, geboren 20. I. 1920 in Goding.	Zobrazený muž se jmenuje Miroslav Valčík, narozený 20. I. 1920 v Hodoníně.

Jaké bylo skutečné křestní jméno muže na tomto plakátu?

.....

Čím se provinil?

.....

.....

.....

.....

Jakou odměnu vypsal nacisté za pomoc při jeho chycení?

.....

Vypátrej, při jaké příležitosti byla známka vydána:

.....

.....

.....

.....

Vyhledej v jiných zdrojích, co znamená symbol SS na známce:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zjisti s pomocí encyklopedie, kdy, kde a za jakých okolností zemřel:

.....

4 Chci si poznamenat:

SVĚT A ČSR PO VÁLCE

Únor 1948 – konec demokracie

učebnice str. 106 a 107

Rádio Svobodná Evropa je rozhlasová stanice založená Kongresem USA pro šíření objektivních informací v diktátorských režimech.

Vyhledej, kde v dnešní době sídlí Rádio Svobodná Evropa.

Hlas Ameriky (Voice of America [vojs of emériká], VOA) je rozhlasová a později také televizní vysílací stanice, založená v USA v roce 1942. Vysílání v češtině bylo zahájeno v březnu 1942 a pokračovalo až do 27. února 2004.

Objasni rozdíl mezi emigrací a exilem.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

1 Doplň text:
V únoru vyvrcholila vládní krize v Československu. 25. přijal prezident Edvard demisi demokratických ministrů. Po přijetí Ústavy 9. ji prezident odmítl podepsat a odstoupil. Novým prezidentem se stal Klement a předsedou vlády Antonín

2 Uvedené události seřaď chronologicky:
1) sjezd závodních rad, 2) E. Beneš přijímá demisi ministrů, 3) Ústava 9. května, 4) XI. všesokolských slet, 5) smrt Jana Masaryka

--	--	--	--	--

3 Přiřaď správnou odpověď:
1) Edvard Beneš
2) Antonín Zápotocký
3) Klement Gottwald
4) Marie Provazníková
5) Jan Masaryk
a) náčelnice Sokola
b) předseda národních socialistů
c) tzv. 1. dělnický prezident ČSR
d) druhý československý prezident
e) předseda odborového svazu
f) ministr zahraničních věcí

1)	2)	3)	4)	5)
----	----	----	----	----

4 Co má podle tebe tento obrázek symbolizovat?
.....
.....
.....
.....

Které politiky na obrázku poznáte?
.....
.....
.....
.....

5 Vylušti přesmyčky historických osobností poválečného Československa:
LADWTOTG
OTCÁZÝKOP
ENBŠE
KYAMARS ANJ
EKÁRŠM

6 Chci si poznamenat:

ČSSR

70. a 80. léta – období normalizace

učebnice str. 126 a 127

Volební plakát

Zjisti s pomocí jiných zdrojů, jakou podobu měly volby po roce 1948. Vyhledej volební účast v období 1948–1989. Využij k tomu informace z Českého statistického úřadu.

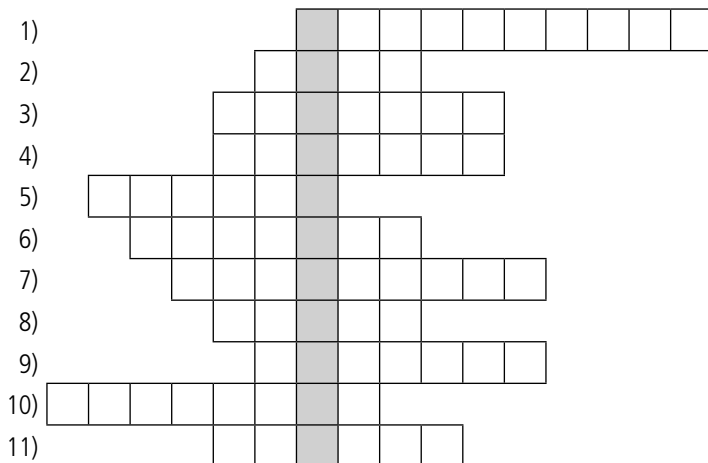

Eva Kantůrková

Chartu 77 podepsalo do roku 1989 téměř 2 000 občanů, mezi nimi i řada vědců a spisovatelů. Patřila k nim také spisovatelka **Eva Kantůrková** (*1930).

Vypátrej, které významné osobnosti českých dějin věnovala jeden ze svých románů. Zamysli se nad tím, zda mohli mít chartisté a tato historická osobnost něco společného.

1 Vylušti doplňovačku a vysvětli tajenku:

- 1) manifest z roku 1989
- 2) Výbor na ochranu nespravedlivě souzených
- 3) opoziční skupina z roku 1977
- 4) pražský arcibiskup z období normalizace
- 5) opoziční organizace z 80. let
- 6) nelegální obchodník s valutami
- 7) dokument odsuzující opozici
- 8) obchod, v němž se platilo bony
- 9) český filozof
- 10) odchod do zahraničí
- 11) česká patronka svatořečená v roce 1989

2

Michal David – Poupata

Krásný úděl máte dnes,
kráčet zítřku, žít a kvést,
krásný úděl před očima růst,
vzhůru k výškám,
každou chvíli kus.

Ref:

Když se podaří, co se dařit má,
když rozkvete růže z poupěte,
když se podaří, co se dařit má,
tak je přece krásně na světě,
když se podaří, co se dařit má,
když je slunce jako ze zlata,
když se podaří, co podařit se má,
podaří se také poupata.

Srovnej text písně s obrázkem:

Jaká byla realita doby ve srovnání s textem písně Michala Davida?

Pro kterou událost byla píseň složena?

Zjisti, při jakých příležitostech ses mohl setkat s příslušníky Pohotovostního pluku Sboru národní bezpečnosti:

3

Chci si poznamenat:

Naskenuj QR kód nebo zadej 720 056 a procvičuj si více na www.skolasnahledemcz.

Československá kultura, věda a sport v 60. letech a v období normalizace

učebnice str. 128 a 129

1 Doplně text:

V období let došlo u nás k politických poměrů. Období znamenalo návrat před rok 1968. Byla obnovena tisku a řada umělců musela podepsat tzv.

2 Přiřaď správnou odpověď:

1) Jiří Suchý a Jiří Šlitr	a) film Ostře sledované vlaky
2) Miloš Forman	b) divadlo Semafor
3) Ladislav Mňačko	c) film Všichni dobří rodáci
4) Vojtěch Jasný	d) román Jak chutná moc
5) Jiří Menzel	e) film Hoří, má panenko

1)	2)	3)	4)	5)
----	----	----	----	----

3 Zjisti, co bylo obsahem tzv. Anticharty:

.....

Zeptej se svých rodičů či prarodičů, které osobnosti jsou na obrázku:

.....

Vypátrej, jaký dopad mělo nepodepsání tzv. Anticharty pro známé osobnosti z kultury a sportu:

.....

4 Chci si poznamenat:

Věra Chytilová

Významnou režisérskou české filmové vlny 60. let byla Věra Chytilová (1929–2014).

Vyhledejte s pomocí jiných zdrojů příklad filmu, který v tomto období natočila, a zjistěte, jakému tématu je věnován.

protestsong – populární píseň namířená proti nespravedlnosti, např. politické, sociální

Kterou událostí se inspiroval K. Kryl v písni **Bratříčku, zavírej vrátka?**

.....

Karel Kryl

samizdat – rozmnožený text, který nemohl být z politických důvodů oficiálně vydán a šířen

